

Řízení a postupy při správě daní

Zpracováno na základě snímků
dr. Tuláčka

Osnova

1. Postupy při správě daní
2. Řízení při správě daní
3. Jiné postupy při správě daní

1. Postupy při správě daní

- A. Řízení a postupy při správě daní
- B. Vztah řízení a postupů při správě daní

A. Řízení a postupy při správě daní

- **řízení**

- zákonem upravený postup (proces), jehož cílem je rozhodnout (vydat rozhodnutí)
- rozhodnutím správce daně
  - konstitutivní – ukládá povinnosti a přiznává práva
  - deklaratorní – prohlašuje již existující práva a povinnosti

- **postup**

- ucelený a zákonem upravený proces, jehož cílem
  - je rozhodnout = řízení
  - není rozhodnout (nevydává se zde žádné rozhodnutí) = jiný postup
- formalizované postupy
- neformalizované postupy

A. Řízení a postupy při správě daní

Postupy při správě daní

Řízení

Jiné postupy

Formalizované

Neformalizované

B. Vztah řízení a jiných postupů při správě daní

Fáze před řízením

- probíhají postupy nezávislé na existenci řízení

Fáze řízení

- probíhají postupy nezávislé na existenci řízení
  - *např. vyhledávací činnost*
- probíhají postupy závislé na existenci řízení
  - *např. dokazování*

Fáze po řízení

- probíhají postupy nezávislé na existenci řízení

2. Řízení při správě daní

- A. Druhy řízení
- B. Zahájení řízení
- C. Dokazování (příště)
- D. Ukončení řízení
- E. Rozhodnutí
- F. Náklady řízení

A. Druhy řízení

Registrační řízení

Řízení o závazném posouzení

Daňové řízení

- vyměřovací řízení
- doměřovací řízení
- řízení o posečkání daně
- řízení o zajištění daně
- exekuční řízení

Další

- řízení o vyloučení úřední osoby
- řízení o delegaci
- řízení o ustanovení zástupce
- řízení o navrácení lhůty v předešlý stav
- řízení o prodloužení lhůty
- řízení o vyloučení neúčinnosti doručení
- další

B. Zahájení řízení

- **§ 91**
- **na návrh**
  - podání osoby zúčastněné na správě daní
- **ex offo**
  - první úkon správce daně ve věci

D. Ukončení řízení

- vydání rozhodnutí (§ 101 a násl.)
- zastavení řízení (§ 106)
  - zpětvzetí (dispoziční zásada)
  - právně nepřípustné podání
  - zánik bez právního nástupce
  - rei iudicata
  - nelze pokračovat z důvodů stanovených zákonem
  - řízení se stalo bezpředmětným

E. Rozhodnutí

- **vydání rozhodnutí** (§ 101 odst. 2)
  - podepsání vs. expedice
- **účinnost rozhodnutí** (§ 101 odst. 5 a 6)
  - oznámení vs. doručení
- **právní moc rozhodnutí** (§ 103 odst. 1)
  - formální právní moc = závaznost a nezměnitelnost rozhodnutí (rozhodnutí je konečné)
  - materiální právní moc = v téže věci již nelze znovu rozhodnout (překážka věci rozhodnuté)
- **vykonatelnost rozhodnutí** (§ 103 odst. 2)
  - možnost vynucení splnění rozhodnutím uložené povinnosti prostřednictvím donucení, i proti vůli toho, komu byla povinnost uložena

E. Rozhodnutí

- **příjemce rozhodnutí** (§ 101 odst. 3)
  - ten, komu je rozhodnutím ukládána povinnost nebo přiznáváno právo anebo prohlášeno právo nebo povinnost stanovená zákonem
- **obsahové náležitosti rozhodnutí** (§ 102)
  - dříve neplatnost (§ 32 odst. 7 ZSDP)
- **vady rozhodnutí**
  - zřejmá nesprávnost (§ 104)
  - nicotnost (§ 105)
    - při absolutní věcné nepříslušnosti
    - při zjevné vnitřní rozpornosti
    - při právní či faktické neuskutečnitelnosti
  - nezákonnost

Rozhodnutí NSS čj. 6 A 76/2001 - 96

- Pojmy nicotnosti a neplatnosti správního aktu nelze navzájem směřovat, neboť každý z nich má svůj vlastní a vzájemně odlišný obsah.
- **Nicotný** je správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepříslušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí. K nicotnosti soud přihlíží z úřední povinnosti. Dílčí nedostatky platebního výměru nemohou způsobit jeho nicotnost.

E. Rozhodnutí

- daňový řád nezná „usnesení“
  - vše je „rozhodnutí“
- rozhodnutím je i „výzva“

F. Náklady řízení

- § 107
- nese správce daně
- výjimky
  - náklady vzniklé osobě zúčastněné na správě daní a ty ke kterým byla povinna
  - náklady na vymáhání nedoplatků
  - náklady vzniklé v důsledku nečinnosti nebo nesplnění povinnosti daňového subjektu

3. Jiné postupy při správě daní

Formalizované postupy

- daňová kontrola
- postup k odstranění pochybností

Neformalizované postupy

- vyhledávací činnost
  - místní šetření
  - vysvětlení
- dokazování
- dožádání
- doručování
- vedení spisu
- evidence daní
- vybírání daní
- protokolace

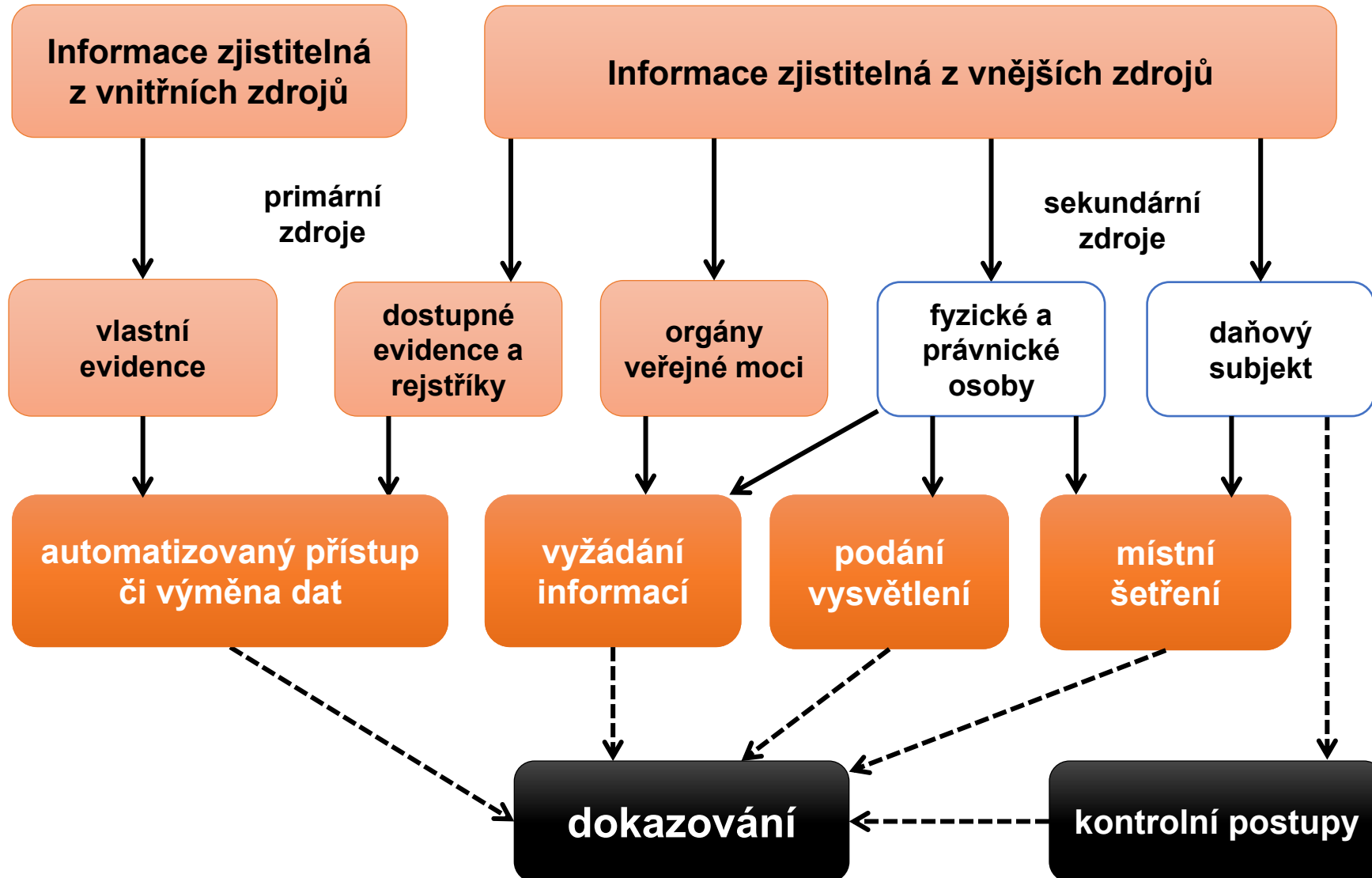
3. Jiné postupy při správě daní

- A. Vyhledávací činnost
- B. Místní šetření
- C. Daňová kontrola
- D. Postup k odstranění pochybností
- E. Vztah daňové kontroly a postupu k odstranění pochybností
- F. Celostátní územní působnost

A. Vyhledávací činnost

- § 78
- účel zjistit skutečnosti rozhodné pro správu daně, a to i bez vědomí a součinnosti daňového subjektu
- k vyhledávací činnosti může docházet
  - v průběhu řízení
  - mimo probíhající řízení
- informace od orgánů a osob lze vyžadovat prostřednictvím
  - vyžádání – individuální či automatizované (kontrolní orgány)
  - využití informačních systémů
  - vysvětlení (§ 79)
  - místního šetření (§ 80)

A. Vyhledávací činnost

B. Místní šetření

- § 80 a násl.
- správce daně zejména vyhledává důkazní prostředky a provádí ohledání
- pravomoc správce daně
- povinnosti daňového subjektu a dalších osob

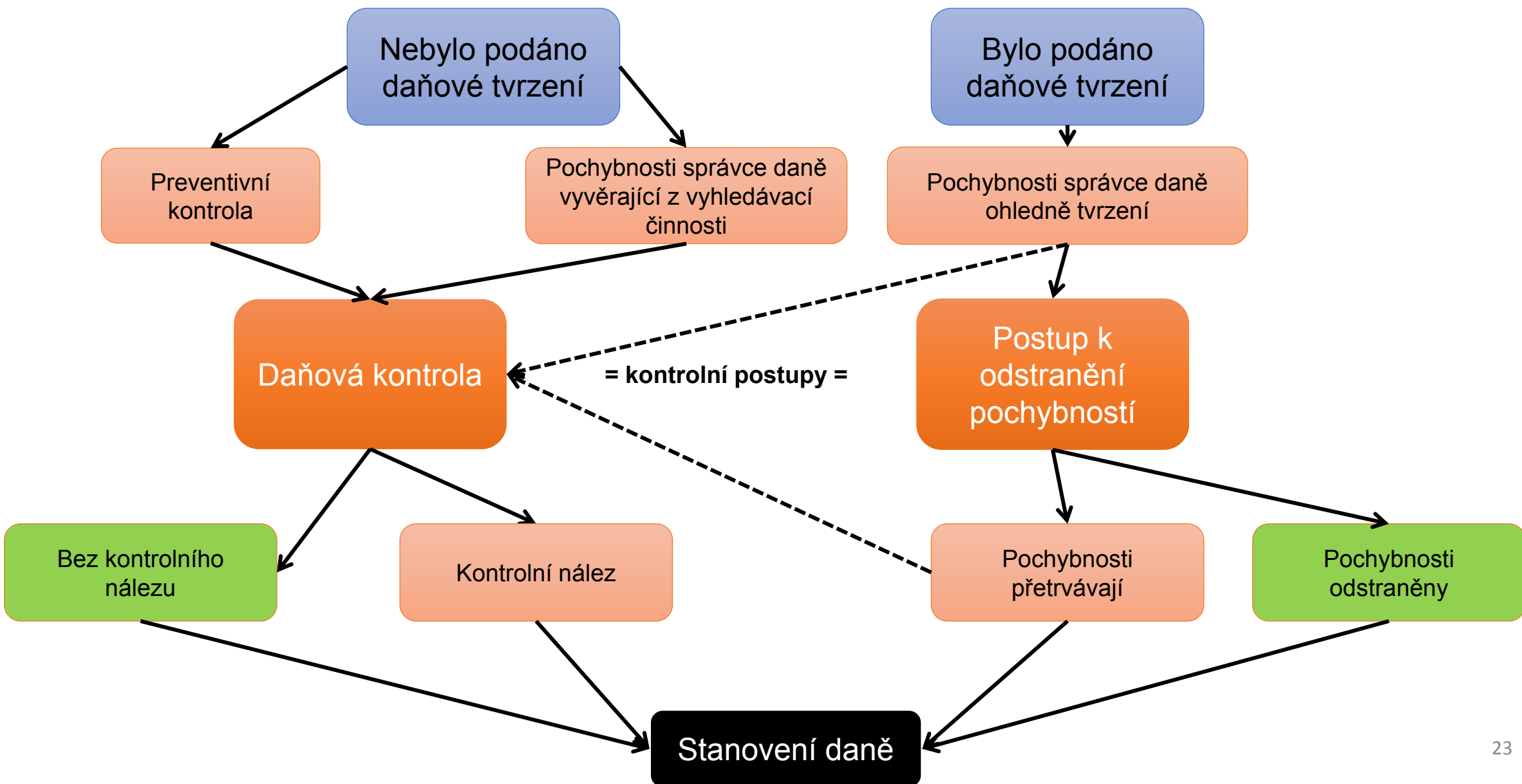
C. Daňová kontrola

- § 85 a násl.
- postup, kterým správce daně prověřuje tvrzení daňového subjektu a jiné skutečnosti mající vliv na stanovení jeho daňové povinnosti
- **předmět**: k jakému daňovému řízení se daňová kontrola vztahuje
- **rozsah**: které povinnosti, tvrzení či okolnosti bude správce daně v rámci daného předmětu prověřovat
- **zahájení** daňové kontroly
- **opakování** daňové kontroly
- **ukončení** daňové kontroly – zpráva o daňové kontrole

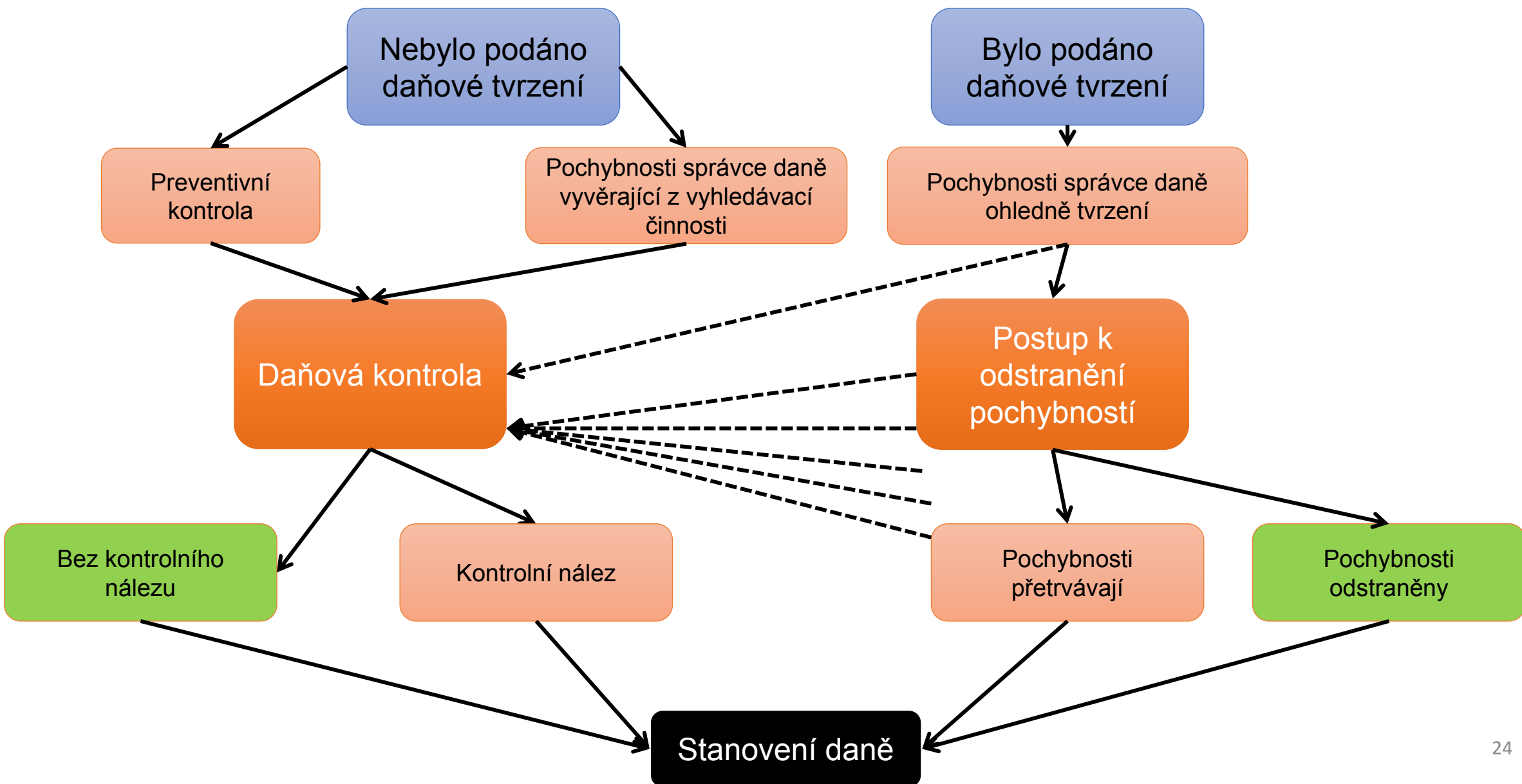
D. Postup k odstranění pochybností

- § 89 a 90
- zahájení – výzva správce daně
  - konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení a dalších písemností předložených daňovým subjektem nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených
- lhůta pro zahájení v případě daňového odpočtu
- fáze:
  - reakce na výzvu
  - reakce na případné neodstranění pochybností
- možnost přechodu do daňové kontroly

E. Vztah daňové kontroly a POP (-2020)

E. Vztah daňové kontroly a POP (2021-)

F. Celostátní územní působnost

- týká se tzv. vybrané činnosti = vyhledávací činnost a kontrolní postupy
- pouze pro finanční a celní úřady (od 29. července 2016)
- výsledkem je sdílená působnost
  - souběžová – vyhledávací činnost (lze provádět nezávisle na sobě)
  - výlučná – kontrolní postupy (postup provede ten, kdo zahájil nejdříve)
- právo seznámit se s obsahem spisového materiálu u úřadu příslušného k vydání rozhodnutí ve věci
- zachování účinků plné moci